

Statistikanõukogu nõupidamine

28.11.2024

virtuaalne

Päevakord

---

1. Põhinäitajate kvaliteedinäitajad.
2. Makromajandus, ülevaade SKP suurevisjonist.
3. Riikliku statistika seaduse muutmise seaduse VTK: ONA teema
4. NACE/EMTAK 2025 juurutamine.
5. Muud küsimused

PP1. Põhinäitajate kvaliteedinäitajad.

Riikliku statistika põhinäitajad

Statistikanõukogu
28. november 2024

Kaido Paabus

Ajalooline taust

Õiguslik taust

---

§ 12. Statistikanõukogu

4) nõustab riikliku statistika tegijat riikliku statistika tegemisel, sealhulgas statistikaalaste põhimõtete ja kvaliteedikriteeriumide rakendamises;

STATISTIKANÕUKOGU 25.05.2018

Statistika võtmenäitajate kvaliteedinäitajad

Tuulikki Sillajõe tegi ettekande statistika võtmenäitajate kvaliteedinäitajatest (**lisa 6-7**).

EL määruse 223/2009 art 12 ning RStS §7 kohaselt on statistika kvaliteedikriteeriumid asjakohasus, täpsus, ajakohasus, õigeaegsus, kättesaadavus ja selgus, võrreldavus ning sidusus.

Võtmenäitajatele kvaliteedinäitajate määramise eesmärk on täita statistikatarbijate ootusi, juhtida tähelepanu võtmenäitajate kvaliteedile ja organisatsioonisiselt kvaliteeti paremini juhtida.

Võtmenäitajate valiku aluseks on Rahvusvahelise Valuutafondi andmete avaldamise eristandardis olevate näitajate loetelu. Et see loetelu on majanduse keskne, siis on täiendavalt lisatud sellesse muid riigi kontekstis olulisi näitajaid ja välja jäetud detailseid majandusnäitajaid. Kvaliteedinäitajate (variatsioonikordaja ja regulaarse revideerimise määr) sihttasemed on määratud lähtuvalt senisest kogemusest.. Edaspidi on kavas nendele väljundi kvaliteedinäitajatele määrata ka sihttase, millest lähtudes saab määrata ka sisendi ja protsessi kvaliteedinäitajate väärtused.

Arutelu ja ettepanekud:

- Statistikanõukogu liikmetelt oodatakse hinnangut, kas võtmenäitajate loetelu ja neile määratud kvaliteedinäitajate sihttasemed on asjakohased. Lisaks paluti esitada hinnaindeksitele kvaliteedinäitajaid.
- Eesti Pank kaasab hindamisse oma analüütikud.

Otsustati:

- 3.1 Võtta ettekanne teadmiseks
- 3.2 **Nõukogu liikmed annavad tagasisidet võtmenäitajate ja nende kvaliteedinäitajate sihttasemete kohta** hiljemalt 19.06 aadressil tuulikki.sillajoe@stat.ee.

STATISTIKANÕUKOGU 19.10.2018

Statistika võtmenäitajate kvaliteedinäitajad

Tuulikki Sillajõe esitles statistika võtmenäitajate kvaliteedinäitajaid (**lisa 3**). Statistikanõukogu 25.05.2018 koosolekul tutvustati võtmenäitajaid ning nõukogult küsiti arvamust nii võtmenäitajate kui nende kvaliteedinäitajate kohta. Sven Kirsipuuga on planeeritud kohtumine, et arutada võtmenäitajate kvaliteedinäitajate meetodikat.

Vaadati üle Eesti Panga tähelepanekud. Tartu Ülikooliga koostöös on planeeritud SKP hinnangute parandamine. Hinnaindeksite kvaliteedinäitajate määramiseks uuriti teiste riikide praktikat, kuid enamikul on näitajad veel väljatöötamisel. Kanadast saadi 2017. aastal Voorburg Grupile esitatud dokument „Quality Assessment for Price Indexes“, mis kirjeldab 9 komponendi hindamist 5-pallisel skaalal ning tulemuste summeerimist. Eesmärk on Kanada meetodikat kasutada ning 2018. aasta lõpuks välja töötada oma meetodika.

Uuel aastal alustatakse võtmenäitajate kvaliteedinäitajate regulaarset monitoorimist ning analüüsitakse kvaliteedinäitajate sihttasemeid.

Arutelu ja ettepanekud:

- Ettepanek võtta SKP hinnangute parandamise hetkeseis uuesti 2019. aasta kevadel nõukogu päevakorda..
- Tehti ettepanek kinnisvara hinnaindeksi lisamiseks võtmenäitajate hulka.
- See on keeruline, kuna **kinnisvara hinnaindeksi** meetodika on veel välja töötamata ja tehingute arv Eestis on väike.

- Tehti ettepanek lisada tööjõu tootlikkuse või tööviljakuse võtmenäitaja ja võtta vähemalt esimeses etapis välja ehitushinnaindeks.

Statistikaamet võttis võtmenäitajate koosseisu määramisel aluseks IMFi SDDS näitajad. On kavas selle loetelu võrdlemine MIP näitajate loeteluga.

Otsustati:

1. Võtta info teadmiseks.
2. **Võtta võtmenäitajate loetelust välja ehitushinnaindeks ja lisada sellesse tootlikkuse näitaja.**
3. **Tuua SKP hinnangute parandamine ja SKP meetodika arenduse teemad nõukogusse arutamisele kevadel 2019**

STATISTIKANÕUKOGU 18.09.2019

---

4. Ülevaade riigi oluliste näitajate visualiseerimis- ja levitamise alustest. Kvaliteedinäitajate kokkuvõte

Mart Mägi andis ülevaate riigi oluliste näitajate visualiseerimis- ja levitamise alustest (lisa 5) ning tutvustas kvaliteedinäitajaid (lisa 6).

Statistikaametis soovime järk-järgult muuta oma korporatiivset identiteeti, eelmine CVI (corporate visual identity) pärineb aastast 2005. Eesmärgiks on muuta Statistikaameti identiteeti selgemaks.

Tavapärane stiilimuutus kestab tavaliselt umbes 10 aastat. Plaanime uut visuaalset identiteeti testida ka vaegnägijatel.

OTSUSTATI:

4.1 Võtta info teadmiseks

2018 esitlus 25.05.2019

ES Eesmärk

- Täita statistikatarbijate ootusi
- Juhtida tähelepanu avalikkuses enim kajastamist leidvate väljundnäitajate kvaliteedile
- Parem kvaliteedijuhtimine

NB! Statistikaamet mõõdab ja avaldab süsteemselt väljundi kvaliteedinäitajaid

ES Revisjonid

- Regulaarne revisjon – esialgsed hinnangulised väärtused asendatakse tegelike, s.t andmeesitaja esitatud andmete põhjal saadud väärtustega. Tavapärase valdkondades, kus ajakohasuse tagamiseks avaldatakse esialgseid andmeid
- Ebaregulaarne revisjon – definitsioonide ja klassifikaatorite muudatused, baasaasta muutmine, uute andmeallikate kasutamine jms. Ebaregulaarsed revisjonid tuleb ajastada nii, et need hõlmaksid korraga mitut muudatust, s.t toimuksid võimalikult harva

ES Protsess

- Valisime SA väljundis võtmenäitajad (IMFi SDDSi näitajate loetelu põhjal)
- Määrasime kvaliteedinäitajate sihttaseme (senise kogemuse põhjal)
  - Variatsioonikordaja
  - Regulaarse revideerimise määr
- Edaspidi kvaliteedinäitajatele pingelisem sihttase
- Sisendite ja protsessi kvaliteedinäitajate väärtuse määrame väljundi kvaliteedinäitajatest lähtudes

ES Mõisted

- Variatsioonikordaja $V = \frac{s}{\bar{y}}$, kus s on standardviga ja $\bar{y}$ on keskmise hinnang
- Revisjoni suurus (rakendatakse indekse ja osatähtsuste jaoks)

$$r = |Y_{t,1} - Y_{t,F}|$$
- Suhteline revisjon (rakendatakse kogusummade ja keskmiste jaoks)

$$r = \frac{|Y_{t,1} - Y_{t,F}|}{Y_{t,1}} \cdot 100$$

kus $Y_{t,1}$ on näitaja väärtus esmaavaldamisel ja $Y_{t,F}$ on näitaja väärtus võrreldaval avaldamisel sama perioodi kohta

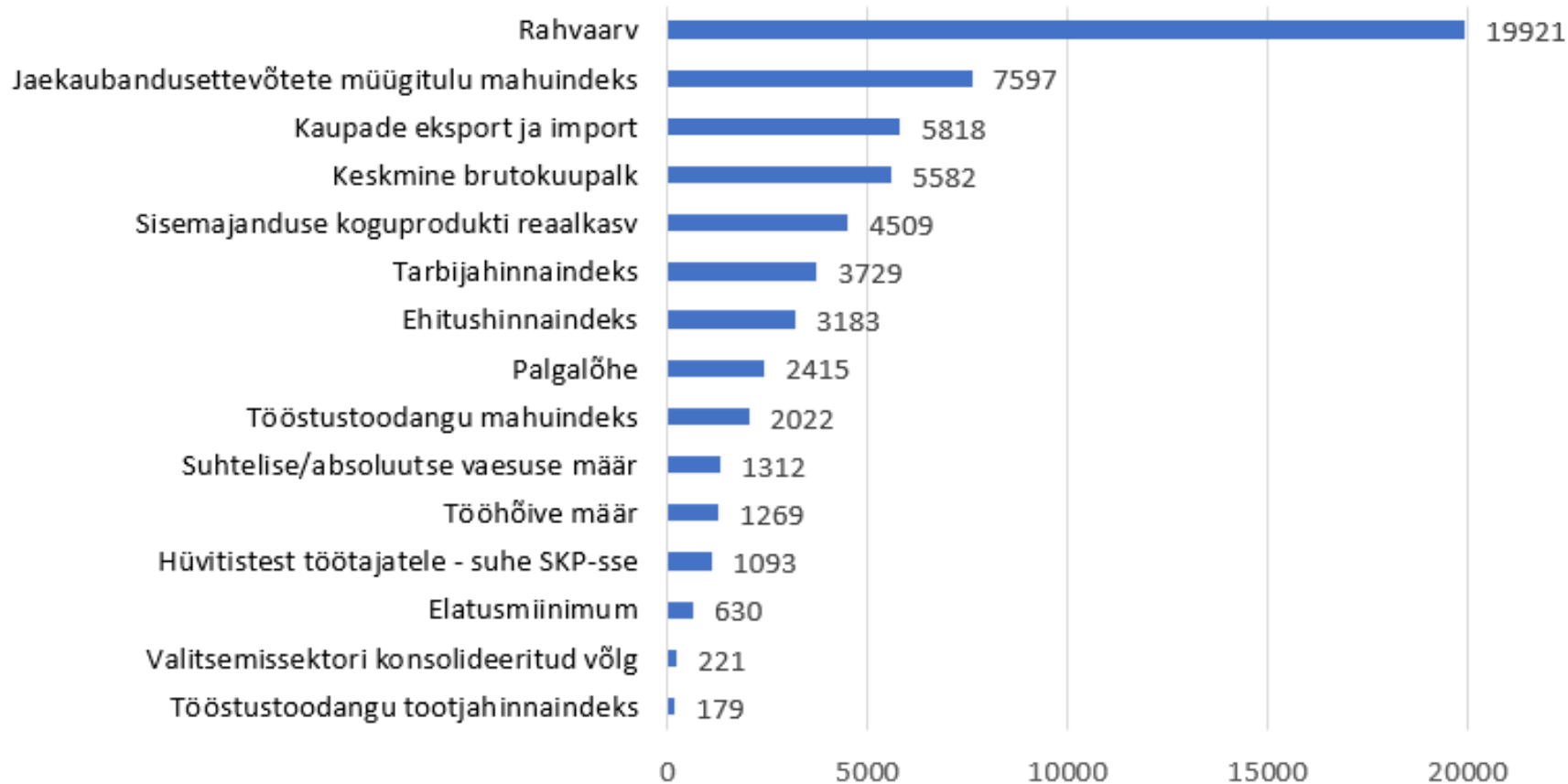
Praegune olukord

Kuvamine veebis

Põhinäitajad

<p>➤ Rahvaarv</p> <p>1 374 687</p> <p>↑ 0,64% ⓘ</p> <p>2024 TABEL RV021</p>	<p>➤ Suhtelise vaesuse määr</p> <p>20,2 %</p> <p>↓ -10,2% ⓘ</p> <p>2023 TABEL LES01</p>	<p>➤ Absoluutse vaesuse määr</p> <p>2,7 %</p> <p>↓ -22,9% ⓘ</p> <p>2023 TABEL LES01</p>
<p>➤ Keskmine brutokuupalk</p> <p>2 007 eurot</p> <p>↑ 7,2% ⓘ</p> <p>II KVARTAL 2024 TABEL PA111</p>	<p>➤ Palgalõhe</p> <p>13,1 %</p> <p>2023 TABEL PA5335</p>	<p>➤ Tööhõive määr</p> <p>69,7 %</p> <p>ⓘ</p> <p>II KVARTAL 2024 TABEL TT3300</p>
<p>➤ Töötuse määr</p> <p>7,6 %</p> <p>ⓘ</p> <p>II KVARTAL 2024 TABEL TT3300</p>	<p>➤ Töötajate hüvitiste osatähtsus SKP-s</p> <p>49,7 %</p> <p>2023 TABEL RAA0024</p>	<p>➤ Tarbijahinnaindeksi muutus</p> <p>9,2 %</p> <p>ⓘ</p> <p>2023 TABEL IA001</p>
<p>➤ Ehitushinnaindeksi muutus</p> <p>6,1 %</p> <p>ⓘ</p> <p>2023 TABEL IA09</p>	<p>➤ Tööstustoodangu tootjahinnaindeksi muutus</p> <p>0,9 %</p> <p>ⓘ</p> <p>2023 TABEL IA029</p>	<p>➤ Tööstustoodangu mahuindeks (2021 = 100)</p> <p>85,3</p> <p>SEPTEMBER 2024 TABEL TO0053</p>
<p>➤ Jaekaubandusettevõtete müügitulu mahuindeksi muutus</p> <p>-4,4 %</p> <p>ⓘ</p> <p>SEPTEMBER 2024 TABEL KM020</p>	<p>➤ SKP (aastane reaalkasv)</p> <p>-1,0 %</p> <p>II KVARTAL 2024 TABEL RAA0012</p>	<p>➤ Valitsemissektori konsolideeritud võlg</p> <p>7,71 miljardit eurot</p> <p>↑ 10,7% ⓘ</p> <p>2023 TABEL RR061</p>
<p>➤ Valitsemissektori konsolideeritud võla osatähtsus SKP-s</p> <p>20,2 %</p> <p>2023 TABEL RR061</p>	<p>➤ Kaupade eksport</p> <p>1 470,4 miljonit eurot</p> <p>↓ -1,0% ⓘ</p> <p>AUGUST 2024 TABEL VKK12</p>	<p>➤ Kaupade import</p> <p>1 639,0 miljonit eurot</p> <p>↓ -7,8% ⓘ</p> <p>AUGUST 2024 TABEL VKK12</p>

Põhinäitajate andmebaasi tabelite vaatamised

Tööstustoodangu tootjahinnaindeksi kuutabelit vaadatud 1989 korda
THI kuutabelit vaadatud 4957 korda

Põhinäitajatele viitamine õigusaktides (Texta)

Põhinäitaja	Viitamisi			Õigusakte
	Seadus	Määrus	KOKKU	
Keskmine brutokuupalk	38	8	46	20
Tarbijahinnaindeksi muutus	7	3	10	9
Töötus		1	1	1
Ehitushinnaindeksi muutus		1	1	1
Suhteline vaesus		1	1	1
KOKKU	45	15	60	33

Inventuurijärgsed ettepanekud

Rahvastiku- ja sotsiaalstatistika kvaliteedinäitajad

Põhinäitaja	Kvaliteedinäitaja	Muudatusettepanek
Rahvaarv	Revisjoni suurus <0,15 protsendipunkti teistkordsel avaldamisel (avaldatakse 5 kuud hiljem) 2018-2024: 0.04-0,6	
Suhtelise vaesuse määr	Suhteline standardviga <3%; 2017-2023: 1,7-3,1	Alustada lisaks IESS kriteeriumi jälgimist ja avaldamist (piir, mida suhteline vaesuse määr/püsiva suhtelise vaesuse määra standardviga ei tohi ületada)
Absoluutse vaesuse määr	Standardviga <10; 2017-2023: 0,4-0,8	Valideerida kvaliteedinäitaja piirmäär, tähtaeg 31.12.2024
Keskmise brutokuupalk		Välja töötada aasta lõpuks
Palgalõhe		töötame välja pärast LMB määruse rakendamist
Tööhõive määr	Suhteline standardviga <2%; 2024: 1,13-1,14	Alustada lisaks IESS kriteeriumi jälgimist ja avaldamist (piir, mida tööhõive määra standardviga ei tohi ületada)
Töötuse määr	Suhteline standardviga <10%; 2024: 7,4-7,9	Alustada lisaks IESS kriteeriumi jälgimist ja avaldamist piir, mida näitaja „Töötute osatähtsus tööealisest rahvastikust“ standardviga ei tohi ületada
Elatusmiinimum	Uus meetodika Sotsiaalministeeriumi poolt/hankel väljatöötamisel	Lisada pärast SoM sisendi saamist

Makromajandusstatistika kvaliteedinäitajad

Põhinäitaja	Kvaliteedinäitaja	Muudatusettepanek
SKP (aastane reaalkasv)	Revisjoni suurus pärast pakkumise-kasutamise tabelite revisjoni +/- 1%	
Valitsemissektori konsolideeritud võlg	Revisjoni suurus teistkordsel avaldamisel +/- 1%	
Töötajate hüvitiste osatähtsus SKP-s		Kustutada
UUS! Valitsemissektori ülejäägi/puudujäägi osatähtsus SKP-s	Revisjoni suurus teistkordsel avaldamisel +/- 1%	Alustada kvaliteedinäitaja avaldamist uuest aastast

Muutmist vajavad näitajad

Põhinäitajad

Kvaliteedinäitaja muutmisel

+ Elatusmiinimum

+ Valitsemissektori ülejäägi/puudujäägi osatähtsus SKP-s

Kvaliteedinäitaja piirmäära muutus

Kuidas edasi?

- Kas ettepanekud nõukogu poolt aktsepteeritavad?
- Kui jah, siis SA rakendab need uuest aastast ja teeb kevadel ülevaate lõplikust seisust.

Täna!

Kaido Paabus
Peadirektori asetäitja andmeteenuste alal
kaido.paabusk@stat.ee

EESTI STATISTIKA
www.stat.ee
Tatari 51, 10134 Tallinn

PP2. Makromajandus, ülevaade SKP suurevisjonist.

Makromajandus. Ülevaade SKP suurrevisjonist.

Evelin Ahermaa

28.11.2024

Suurrevisjon

- Korraga kõigis EL riikides. Viiakse läbi 5 a tagant.
- Eesmärgiks on tagada riikide makromajanduse statistika rahvusvahelise metoodika rakendamine ja võrreldavus.
- Suurrevisjon võimaldab viia sisse **metoodilised muudatused** (definiitsioonid, klassifitseerimised, baasaasta muudatused, uued andmeallikad jm) ja **täpsustatud sisendandmed**.
- Suurrevisjoni sisemine ajakava oli kooskõlas Eesti Pangaga.
- Vaatasime üle aegread 1995-2023 (riigirahandus ja rahvamajanduse arvepidamine).

SKP suurrevisjoni metoodilised muudatused

- Üksuste ümberklassifitseerimine institutsionaalsete sektorite vahel, nt valitsemissektorisse (tulenevalt turutestide tulemustest ning ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlusprotsessist – Excessive Deficit Procedure ehk EDP).
- Eluruumide arvestuse metoodika uuendamine (detailsem meetod, mis võtab korterite puhul arvesse nende asukohta, suurust ja vanust);
- Taastuvenergiatasude täpsustamine;
- Uue individuaaltarbimise klassifikaatori kasutuselevõtt;
- Kulumi kvartaalse jaotuse parendamine (sesoonsete kõikumiste vähendamine).

SKP suurrevisjoni kogumõju (nominaalväärtus)

- Revisjoni kogumõju SKP-le oli positiivne.
- Suurima mõjuga muutus oli eluruumide arvestuses.
- Suurrevisjon avaldas eelkõige mõju aegreale alates 2011. aastast. Selle tulemusel tõusis SKP nominaalne tase sõltuvalt aastast kuni 2%.
- Ühegi aasta SKP tase ei langenud.
- Muutumatuks jäi SKP aastatel 1995–2000.

SKP suurrevisjoni kogumõju (nominaalväärtus)

	Enne revideerimist, mln eurot	Pärast revideerimist, mln eurot	Erinevus, %
2011	16 677,3	16 741,9	0,4
2012	17 916,7	18 086,6	0,9
2013	18 910,8	19 163,2	1,3
2014	20 048,2	20 365,6	1,6
2015	20 631,4	21 010,9	1,8
2016	21 747,9	22 189,0	2,0
2017	23 833,6	24 316,1	2,0
2018	25 932,2	26 438,5	2,0
2019	27 951,0	28 472,1	1,9
2020	27 430,0	27 855,2	1,6
2021	31 169,0	31 450,0	0,9
2022	36 011,1	36 437,5	1,2
2023	37 698,9	38 182,2	1,3

SKP suurrevisjoni kogumõju (reaalväärtus)

- Enim muudatusi puudutas ajavahemikku alates 2020. aastast, kui lisaks suurrevisjoni teemadele lisandus SKP arvestusse ka uusi andmeallikaid. Nt kvartaalsetest andmeallikatest pärit andmestik asendus aastaküsimustikest saadud infoga (EKOMAR).
- Suurim muudatus lisandus 2020. aastasse, kus varasema 1% majanduslanguse asemel on pakkumise ja kasutamise tabelite arvesse võtmise järel aastaseks languseks 2,9%.

SKP reaalkasv võrreldes eelmise aasta sama perioodiga

Referentsaasta

- Suurrevisjoni raames muudeti üle Euroopa ka SKP aheldatud aegrea referentsaasta.
- Senise 2015. aasta asemel on uueks referentsaastaks 2020.
- Muudatus ei avalda mõju SKP trendidele ega kasvunäitajatele, muutub vaid aheldatud aegrea nominaalne tase.

Täna!

Evelin Ahermaa

Makromajanduse statistika osakonna juhataja

Evelin.Ahermaa@stat.ee

EESTI STATISTIKA

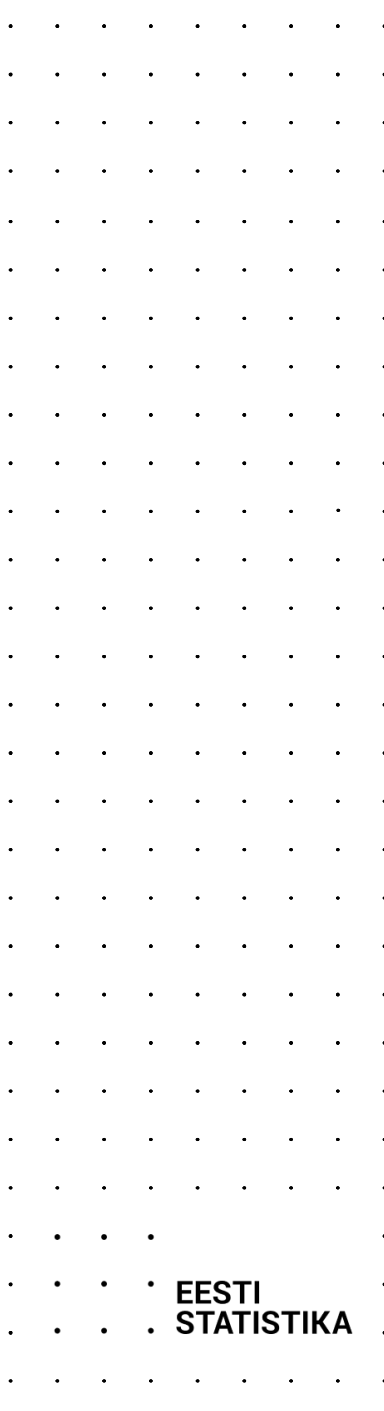
www.stat.ee

Tatari 51, 10134 Tallinn

**PP3. Riikliku statistika seaduse muutmise seaduse VTK:
ONA teema**

PP4. NACE/EMTAK 2025 juurutamine.

EMTAK 2025 rakendamisest statistika tootmisesse

Ülevaade statistikanõukogule
28. november 2024

Ene Saareoja

EMTAK ja NACE

(1)

- EMTAK on aluseks ettevõtete ja organisatsioonide tegevusala määramisel, mis on omakorda oluliseks allikaks rahvusvaheliselt võrreldava majandusstatistika tootmisel
- Rahvusvaheliseks aluseks on NACE (Euroopa Ühenduse majandustegevuse klassifikaator /Statistical Classification of Economic Activities in the European Community)
- 5 taset (1-4. tase=NACE)
- Hetkel kehtib **EMTAK2008**

Kood	Tase	eesti	inglise
☐ A	1	PÕLLUMAJANDUS, METSAMAJANDUS JA KALAPÜÜK	AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHING
☐ 01	2	Taime- ja loomakasvatus, jahindus ja neid teenindavad tegevusalad	Crop and animal production, hunting and related service activities
☐ 011	3	Üheaastaste põllukultuuride kasvatus	Growing of non-perennial crops
☐ 0111	4	Teravilja- (v.a riis), kaunvilja- ja õlitaimeseemnete kasvatus	Growing of cereals, other than rice, leguminous crops and oil seeds
☐ 01111	5	Teravilja- (v.a riis), kaunvilja- ja õlitaimeseemnete kasvatus	Growing of cereals, other than rice, leguminous crops and oil seeds

- 1.01.2025 hakkab kehtima NACE /EMTAK uus versioon.
- Klassifitseerimise muudatused on tingitud eelkõige digimajanduse, globaliseerumise, jätkusuutlikkuse ja e-kaubanduse, bio- ja ringmajanduse ning jagamismajanduse arengust
- EMTAKi uue versiooni välja töötamise eest vastutas RIK, SA kui suurkasutaja, panustas töösse.
- EMTAK2025 on kinnitatud justiitsministri määrusega ja avaldatud [RIKi kodulehel](#)
- Klassifikaatori uue versiooni rakendamine toimub paindlikult, pikema ajaperioodi vältel

EMTAKi suuremad muudatused

- Mitmete tegevusalade juures on eraldi välja toodud vahendusteenus. (nt. 479 „Jaemüügiga seotud vahendusteenus“, 554 „Majutusega seotud vahendusteenus“, 612 „Elektroonilise side edasimüük ja vahendusteenused“)
- Tegevusalades ei eristata enam digitaalset ja muid kanaleid (näost näkku, telefon, post, e-kiri jne). Näiteks jaemüügis ei eristada enam müüki kaupluses, kioskis, turgudel, interneti teel, postiga ja väljaspool neid kanaleid
- Elektrienergia tootmine taastumatutest ja taastuvatest energiaallikatest on jagatud kahte eraldi klassi (3511 ja 3512)
- Osas 45 „Mootorsõidukite ja mootorrataste hulgi- ja jaemüük ning remont“ kajastatud tegevusalad on viidud üle teistesse osadesse. Mootorsõidukite ja mootorrataste hooldus ja remont on viidud G jaost T jao „Muud teenindavad tegevused“ osasse 95 „Arvutite, tarbeesemete ja kodutarvete ning mootorsõidukite ja mootorrataste parandus ja hooldus“. Mootorsõidukite ja mootorrataste ning nende osade ja lisaseadmete hulgi- ja jaemüügitegevused on viidud gruppidesse 467 ja 478
- Senine J jagu „Info ja side“ on jagatud kaheks jaoks: J jagu „Kirjastamine, ringhääling ning sisu tootmine ja levitamine“ ja K jagu „Elektroonilise side teenus, programmeerimine, konsultatsioonid, andmetöötlustaristu ja muu infoalane tegevus“. Enam ei eristata traadita, traat- ja satelliitsideteenuseid
- L jagu „Finants- ja kindlustustegevus“ on klassifikaatori varasema versiooniga võrreldes täpsemalt liigendatud. Lisatud on klass 6422 „Kontsernide finantsüksuste tegevus“ ja klass 6431 „Rahaturufondide ja muude investeerimisfondide tegevus“
- Q jao „Haridus“ struktuuri on muudetud, et see vastaks paremini rahvusvahelise ühtse hariduse liigitusele ISCED-P 2011
- Osa 90 „Kunstilloome ja esituskunstid“ on varasemast täpsemalt liigendatud, tuues eraldi välja kirjandus-, heli- ja visuaalkunstilloome ning eri laadi abitegevused
- Juuksuri- ja muu iluteeninduse tegevusalad (varasem klass 9602) on senisest täpsemalt liigitatud grupis 962 „Juuksuri- ja iluteenindus, päevaspaade teenused jms tegevus“

EMTAK2025 juurutamisega seotud tegevuste jaotus

Tegevused saab jaotada kahte gruppi:

1. Valdkondade ülesed tegevused – tulem mõjutab rohkem kui ühte valdkonda ja on üheks sisendiks valdkonnapõhiste tegevustele:

- ✓ EMTAKi muudatuste mõju analüüs statistikale, valdkondade vajaduste kaardistus, aegridade ümberarvestamise võimalikud meetodikad, tootmissüsteemi ümberseadistamiseks vajalike tegevuste kokkulepped, kommunikatsioon, andmebaasis statistika avaldamise kontseptsioon jms

2. Valdkonnapõhised tegevused – tulem ühe konkreetse valdkonna kohta:

- ✓ tootmissüsteemi seadistamine konkreetse valdkonna statistika tegemiseks; aegridade ümberarvestamiseks meetodika valik ja ümberarvestamine jms

EMTAK2025 juurutamisperiood 2024 -2028

- ✓ 2024- 2025 peamiselt valdkonnaülesed tegevused ja statistiline register
- ✓ 2026-2028 peamiselt valdkonnapõhised tegevused

Valdkonnaülesed tegevused EMTAK2025 juurutamiseks (1)

- ✓ Analüüsida EMTAKi muudatuste ulatust (koodide, üksuste arvu, müügitulu jt näitajate tasandil). Juuli 2024 – I kv 2025
- ✓ Kaardistada EMTAKi 2025 juurutamise ajakava valdkondade lõikes (millisest aastast alates kasutusel ainult uus EMTAK, milliste perioodide kohta statistika tootmine nii uue kui vana EMTAKi järgi, kui pikalt arvestatakse ümber aegread). Esmakordne aprill – mai 2024, edaspidiselt info aktualiseerimine
- ✓ Kaardistada Eesti Panga vajadused statistika tegemise aspektist. IV kv 2024 – I kv 2025
- ✓ Kaardistada peamiste koostööpartnerite vajadused (ministeeriumid jt). I poolaasta 2025
- ✓ Koostada kommunikatsiooni plaan ja viia läbi kommunikatsioon (andmeesitajad, partnerid jt tarbijagrupid)
September – oktoober 2024 plaani koostamine
November 2024 kommunikatsiooni algus

Valdkonnaülesed tegevused EMTAK2025 juurutamiseks (2)

- ✓ Kirjeldada statistika andmebaasis ja erinevates levirakendustes EMTAK2025 kohaselt andmete avaldamise loogika. I poolaasta 2025
- ✓ Töötada välja aegridade ümberarvestamise meetodikate erinevad variandid (võimalused). 2025
- ✓ Leppida kokku aegrea tagasiarvestamise kriteeriumid (mis tingimustel, mis meetodikat valida). 2025
- ✓ Redisainida valimi võtmine (üldised põhimõtted). I poolaasta 2025
- ✓ Leppida kokku ja kirjeldada statistika tootmissüsteemi (küsimustikud, operaatori töölaud, lähtebaas, väljund) nõuded EMTAK2025 kasutuselevõtuks ja vajadusel kahe EMTAKi versiooni üheaegseks kasutamiseks. I poolaasta 2025

—

Statistika avaldamise tähtajad EL nõuetest lähtuvalt

- ✓ Enamus statistikatöodes tuleb vähemalt ühe aasta (2025) kohta statistikat teha EMTAKi mõlema versiooni järgi. Erandiks on SKP kvartalistsatistika ning ettevõtluse ja tootjahindade kuu ja kvartalistsatistika – topeltarvestused 3 aastat
- ✓ EMTAK2025 kohaselt tuleb esmakordselt andmeid avaldada 2026, kuid üksikutel teemadel on esmaavaldamine alles 2028..
- ✓ Mitmete teemade aegride tagasiarvestuste pikkuse osas läbirääkimised EL tasandil alles käivad. Valdkonnad ise loodavad, et aasta lõpuks, hiljemalt kevadeks 2025 on selgus olemas.
  - SKP aegread tuleb ümber arvestada alates 1995
  - Palgastatistika aegread alates 2008 või 2019. Hetkel läbirääkimised
  - Ettevõtluse aasta ja kiirstatistika (kuu, kvartal), tootjahinnaindeksite aegride arvestuse pikkus alles läbirääkimiste faasis.
  - Teenuste väliskaubandus aastast 2022
  - Teadus- ja arendustegevus alates 2021
  - Kaupade väliskaubanduse ümberarvestust nõutud praegu ei ole
  - Ulatuselt väiksemaid teemasid on veel, mille osas ei ole konkreetseid kokkuleppeid.

EMTAK2025 juurutamine majandusüksuste statistilisse registrisse

Peamised tegevused EMTAK2025 juurutamiseks statistilisse registrisse

---

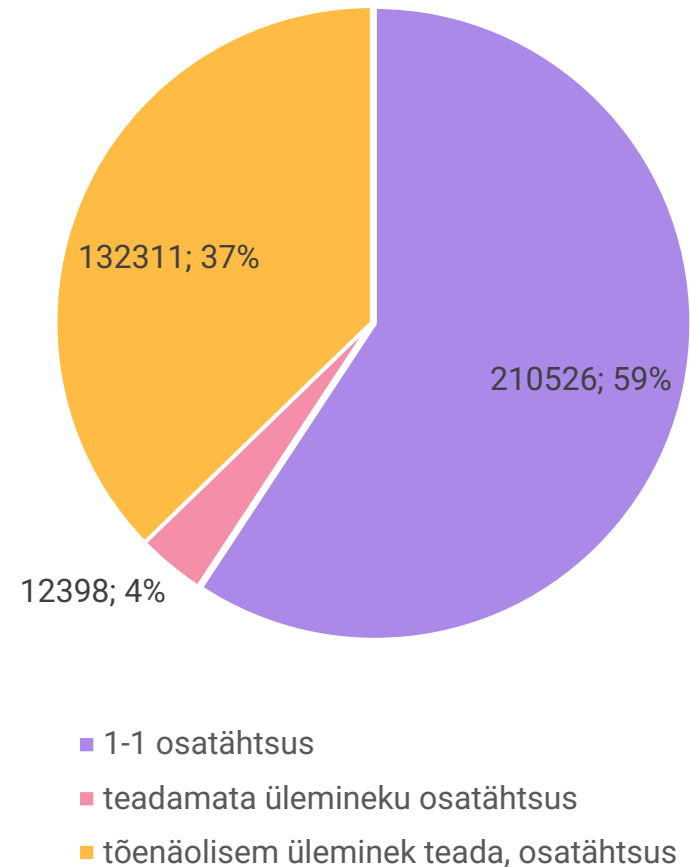
Statistiline register on alus majandusüksuste kohta statistika tootmiseks: selle alusel määratakse üldkogum, kelle kohta statistikat tehakse; tehakse vajadusel valimid ja hinnatakse üldkogumit valimiga kogutud andmete põhjal

- ✓ Planeerimine – koostatud on plaan EMTAK2025 statistilisse registrisse juurutamiseks.
- ✓ Statistilise registri kogumite analüüs EMTAK2025 üleminekuks töömahu hindamise eesmärgil
- ✓ Statistilisse registrisse EMTAK2025 juurutamise protseduuride ja tehnilise lahenduse loomine
- ✓ EMTAK2025 üleviimiseks küsitluse korraldamine
- ✓ Statistilise registri ümberkodeerimine EMTAK2025 järgi

Eesmärk – juurutada EMTAK2025 statistilisse registrisse 1. novembriks 2025, esialgne kodeering juba 2025 alguseks

Kogumite analüüs

- Üleminekutabeli EMTAK2008st EMTAK2025ks on vaadatud üle ning tehtud kohandused statistilisesse registrisse kandmise osas (pakutud tegevusala kas ei eksisteeri Eestis või oleme kodeerinud selliseid mujale)
- Finantsüksuste puhul tehtud otsus lähtudes kokkuleppes Eesti Pangaga, kuidas neid üksuseid üle viiakse
- Määratud eelistatud üleminekud (tõenäoliseid ja vähem tõenäolised)
- Analüüsitud, kui paljude üksuste tegevusalad muutuvad seoses uuele EMTAKile üleminekul

Tehnilise lahenduse ja mudeli loomine

- ✓ Loomisel lahendus statistilise registri üksuste ümberkodeerimiseks
  - nii vanalt EMTAK versioonilt uuele kui ka uuelt vanale
  - nii jooksva baasi andmete kui kõigi aastate profiilide osas
- ✓ Loodud töövahendid:
  - Telefoniküsitluse läbiviimiseks
  - Küsitluse käigu monitoorimiseks
  - Küsitluse tulemuste kodeerimiseks
- ✓ Plaanis luua matemaatiline tõenäolisuse mudel uue EMTAKi järgi nende üksuste klassifitseerimiseks, mida ei saa kodeerida automaatselt või mis ei ole küsitlusele vastanud.
Mudeli loomisega tegeleme siis, kui küsitluse tulemused on käes – alates detsembrist 2024

Küsitluse ettevalmistamine ja läbiviimine

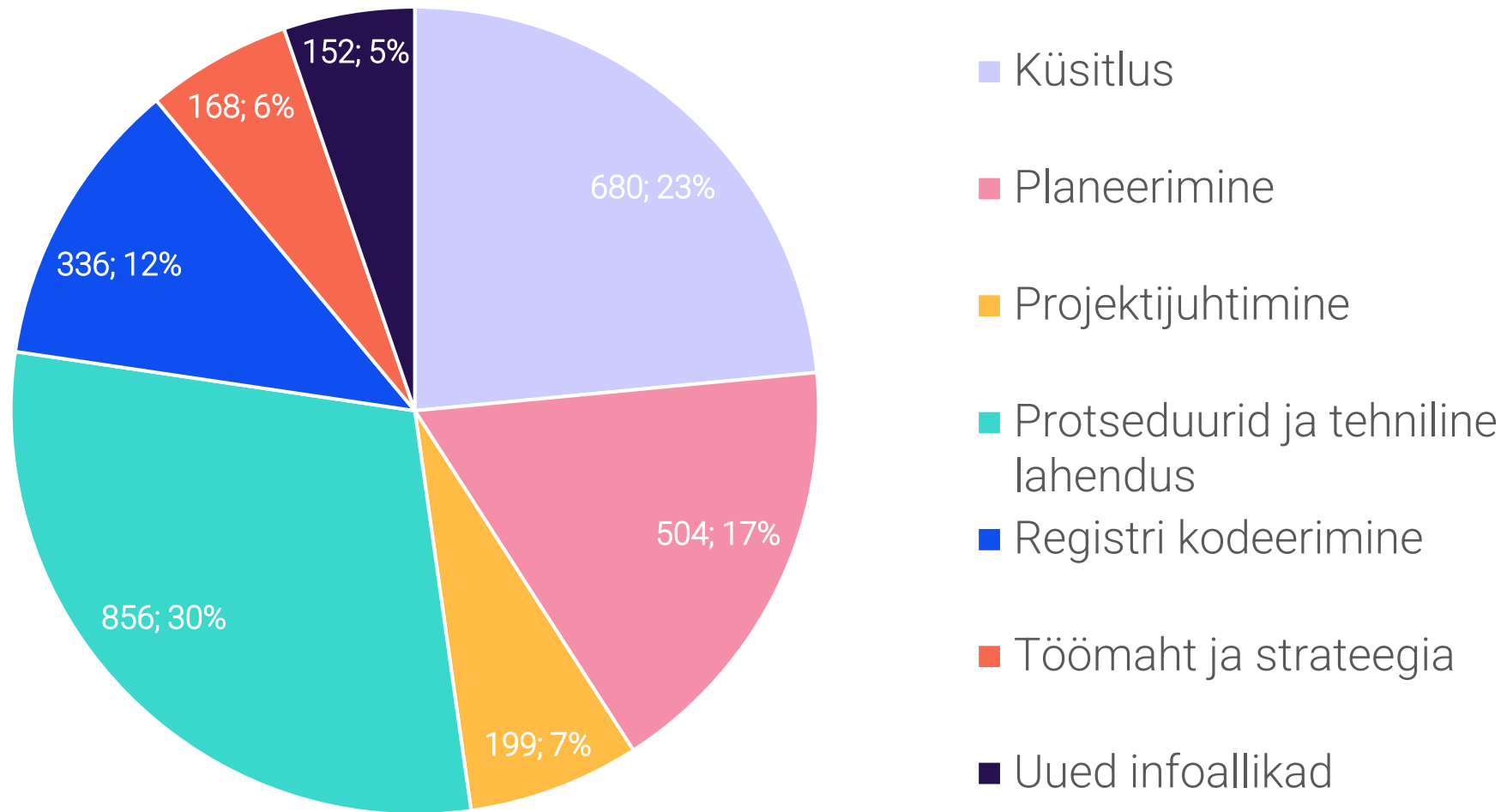
- ✓ Majanduslikult olulised üksused, mille tegevusala koodi ei ole võimalik ümber kodeerida ei vastavustabelite ega erinevatest allikatest saadavate andmete põhjal, uuritakse küsitluse käigus – ca 10 000 majandusüksust
- ✓ Küsitlusperiood 4-18. november 2024
- ✓ Küsimustik on lühike (2 küsimust/plokki), eeltäidetud. Võimalik vastata tehes pakutud koodi valiku või sisestada tegevusala kirjelduse tekstina
- ✓ Mittevastamise korral kasutatakse kombineeritud strateegiat: meeldetuletuste saatmist ja telefoniküsitlust

Registri kodeerimine

- ✓ Üksuste ümberkodeerimine statistilises registris hakkab toimuma mitmes etapis:
  - Enamik uusi koode määratakse üleminekutabelite abil (1:1 juhtumid)
  - Majanduslikult olulised üksused, mille EMTAK hargneb mitmeks, uuritakse spetsiaalselt selleks ette nähtud küsitlusega
  - Küsitluse käigus uue koodi valiku asemel tegevusala kirjelduse esitanud üksuste tegevusala kodeeritakse ükshaaval
  - Ülejäänud üksuste tegevusalad määratakse kasutades eelistatud ülemineku või tõenäosusmudeli meetodil

Planeeritud töömaht tegevuste kaupa (tunnid)

Statistika tootmisesse EMTAK2025 juurutamise maksumus

Hinnanguliselt on maksab EMTAK2025 juurutamine 150 tuhat eurot:

- ✓ Juurutamine statistilisse registrisse 75 tuhat eurot
- ✓ Juurutamine valdkondade statistikasse 75 tuhat eurot

Euroopa komisjon finantseerib kuni 52,5 tuhande euro ulatuses.

Täna!

PP5. Muud küsimused

Täname!

EESTI STATISTIKA

www.stat.ee

Tatari 51, 10134 Tallinn

EESTI
STATISTIKA